04.04.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta tiistai 5.4.2016 klo 12:15 / E 18/2016 vp / Asiantuntijapyyntö; STM/TSO vastaus: VN:n EU-vaikuttamisstrategia 2016

# VALTIONEUVOSTON EU-VAIKUTTAMISSTRATEGIA 2016; STM:N NÄKÖKANTOJA JA TAUSTATIETOA SUOMEN EU-TYÖSUOJELUPOLITIIKASTA

STM:n virkamiehet eivät ole olleet Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategian 2016 valmistelussa mukana, vaan vaikuttamisstrategia on laadittu Valtioneuvoston kanslian EU-sihteeristön toimesta yhteistyössä ministereiden erityisavustajien kanssa.

Koska EU-politiikan tavoitteet heijastuvat myös työsuojelun alalle, Suomen yleisenä tavoitteena EU:n työsuojelupolitiikassa on jatkossakin ylläpitää ja edelleen kehittää työsuojelun korkeaa tasoa. Korkea työsuojelun taso pidentää osaltaan työntekijöiden työuria ja lisää yritysten tuottavuutta. Työsuojelun alalla sosiaali- ja terveysministeriöllä on pysyvänä tavoitteena kehittää edelleen Suomen EU-asioiden valmistelua ja pyrkiä vaikuttamaan ennakoivasti EU:n työsuojeluasioiden valmisteluun.

Tuemme EU:n hyväksymää uutta työsuojelustrategiaa (2014–2020) / vastaavaa politiikka-asiakirjaa, joka korostaa työsuojelulainsäädännön toimeenpanon tärkeyttä, erityisesti mikro- ja pienyrityksissä parantamalla käytännön työkaluja uusien riskien (esim. bio- ja nanoteknologiasta), tuki- ja liikuntaelinten sairauksien ja kemiallisten sekä psykososiaalisten riskien huomioon ottamiseksi, sekä työhön liittyvien sairauksien ehkäisemiseksi. Näin varmistetaan EU:n ja Suomen työsuojelullisten tavoitteiden suunnitelmallinen toteuttaminen.

Työsuojelu mainitaan vaikuttamisstrategiassa mm. sivulla 9 Toimivat työmarkkinat ja osaaminen -otsikon alla seuraavasti:

*Työsuojeludirektiivien päivittämisessä keskeisenä tavoitteena tulee olla työntekijöiden terveyden, turvallisuuden ja työkyvyn ylläpidon lisäksi yrityksiin kohdistuvan tarpeettoman sääntelytaakan keventäminen.*

On tärkeää, että myös työsuojelun alalla EU-lainsäädäntö on selkeää, hyvin perusteltua, toimivaa ja ajantasaista. Sääntely, ja erityisesti sen käytännön toimeenpano, ei saa aiheuttaa turhaa hallinnollista taakkaa ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten asema tulee ottaa huomioon, koska valtaosa EU:n yrityksistä on pieniä yrityksiä.

Tuemme komission aloitteita EU:n työsuojelulainsäädännön kehittämiseksi ja päivittämiseksi (COWI:n evaluaatio), jotka parantavat työoloja, sekä tarpeettomien hallinnollisten kustannusten vähentämiseksi ilman että työsuojelun taso heikkenee. Suunnitelmat evaluaation jälkiseurauksiksi (lainsäädännön mahdollinen uudelleenkirjoittaminen) julkistettaneen alkuvuodesta. Komissio on kertonut aikeekseen nk. kehysdirektiivin yksinkertaistamisen ja sitä koskevan ehdotuksen antamisen Slovakian puheenjohtajuuskaudella. Suomi ei tue kehysdirektiivin avaamista, koska ”tarpeettomalla” uudelleen kirjoittamisella ei ole vaikutusta Suomen lainsäädäntöön.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

EU:n työsuojelulainsäädännön ytimenä tulee aina olla työntekijöiden korkeatasoinen suojelu ja sääntelyllä tulee vastata myös tulevaisuudessa mahdollisesti ilmeneviin uusiin työsuojeluriskeihin. Nanotekniikka on esimerkki uusista työsuojeluriskeistä, jotka kaipaavat sääntelyä. Yksi tärkeistä, päivittämistä kaipaavista direktiiveistä on syöpävaarallisia altisteita koskeva direktiivi. Komissio on ilmoittanut aikeekseen tätä koskevan ehdotuksen antamisen Alankomaiden puheenjohtajuuskaudella.

Edistämme työpaikan työorganisaatioon ja sosiaaliseen ympäristöön liittyvien riskien (psykososiaaliset riskit) arviointia mahdollista EU-tason käsittelyä varten keräämällä taustamateriaalia, hyviä esimerkkejä ja evidenssiä. Ko. ongelmat aiheuttavat noin kolmanneksen menetetyistä työpäivistä. Lisäksi työstä aiheutuvat tuki- ja liikunta-elinten sairaudet aiheuttavat edelleen suuren osan työstä poissaolopäivistä ja ennenaikaisista eläkkeistä. Suomi on varautunut päivittämään vanhentuneita (käsinostot ja näyttöpäätteet) direktiivejä holistiseksi tuki- ja liikuntaelinten riskejä käsitteleväksi instrumentiksi. Päivitetyillä ajantasaisilla työsuojeludirektiiveillä on positiivisia talous- ja terveysvaikutuksia. Samalla ne vähentävät yritysten tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja antavat EU:n yrityksille tasavertaisemman kilpailukentän.

Työmarkkinajärjestöjen rooli EU:n ja eri jäsenmaiden työsuojelupolitiikan kehittämisessä on merkittävä ja kolmikantaperiaatteen toteutumista työsuojelupolitiikan kehittämisessä tulee tukea myös jatkossa. Myös jäsenmaiden työsuojeluviranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä tulee kehittää, sillä siten voidaan mm. ennaltaehkäistä rajat ylittävää harmaata taloutta ja parantaa työntekijöiden suojelun tasoa.

Kansainvälisten asiain johtaja Pasi Korhonen

Ylitarkastaja Hannu Stålhammar

Tiedoksi Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee, STM
Ylijohtaja Leo Suomaa, STM/Työsuojeluosasto